

Про організацію освітнього процесу

в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану

У зв'язку із введенням воєнного стану відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 Міністерство освіти і науки України листом від 25.02.2022 № 1/3276-22 рекомендувало тимчасово призупинити освітній процес у закладах дошкільної, загальної середньої і професійної (професійно-технічної) освіти. Станом на 14 березня 2022 року в окремих областях України освітній процес для учнів 1-11 класів відновлюється.

В організації відновлення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану необхідно враховувати рекомендаційні положення листа Міністерства освіти і науки України від 06.03.2022 № 1/3371-22 «Про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/ASqEtI4>).

Освітній процес має бути відновленим за безпечних умов. Пріоритетом є забезпечення максимально можливої безпеки кожної дитини, кожного працівника системи освіти. У разі необхідності, за результатами консультацій із цивільно-військовими адміністраціями, ухвалюється рішення щодо подальших дій стосовно освітнього процесу.

Міністерство освіти і науки України рекомендує, залежно від конкретної ситуації, або тимчасово призупинити України освітній процес, або організувати його за дистанційною чи змішаною формою (за погодженням з військово-цивільною адміністрацією). Звертаємо увагу, що методичні рекомендації щодо особливостей організації діяльності закладів загальної середньої освіти у форматі дистанційної взаємодії між учасниками освітнього процесу розміщено на сайті Сумського ОППО (<https://cutt.ly/3SqRweI>). Матеріали містять поради, посилання на інтернет ресурси, приклади змістового моделювання.

Учні, тимчасово переміщені до інших регіонів України, можуть долучитися до навчання в школі (за заявою одного з батьків) у будь-якому форматі за місцем тимчасового проживання (за індивідуальною формою навчання: екстернатною, сімейною (домашньою) або тимчасово відвідувати заклади загальної середньої освіти).

Міністерство освіти і науки України рекомендує активно використовувати наявні електронні ресурси, регіональні платформи, ресурси закладів освіти. Під час воєнного стану дистанційні школи надають безкоштовний доступ до навчання. Міністерство освіти і науки України пропонує перелік шкіл і організацій, які можуть допомогти дітям і сім'ям під час освітнього процесу (<https://cutt.ly/MSqxO4A>):

1. «Всеукраїнська школа онлайн» надає повний доступ до навчальних матеріалів. Для школярів функціонує мобільний додаток «Всеукраїнська школа онлайн». Платформа доступна для навчання дітям, які виїхали на тимчасове проживання за межі України. Для вчителів у рамках платформи реалізований «Кабінет учителя», завдяки якому можна створювати віртуальні класи, персональну освітню траєкторію для кожного учня. Учні можуть відстежувати власні навчальні здобутки й надавати зворотний зв'язок.

2. Інтерактивний курс «Всеукраїнський розклад онлайн» містить повну збірку навчальних матеріалів з різних онлайн-ресурсів: телеуроки, підручники, календарно-тематичне планування організації освітнього процесу.

3. Дистанційна школа «[Атмосферна школа](#)» надає безкоштовний доступ до пакету «Слухач» із готовими навчальними матеріалами, які можуть використовувати й учителі.

4. Дистанційна школа «[Оптіма](#)» відкрила безоплатний доступ до річних матеріалів для 1-11 класів. Після реєстрації всі бажаючі отримають посилання та паролі для входу.

5. Дистанційна школа «[DAR](#)» відкрила навчальну платформу для всіх учнів 7-11 класів.

6. Академія сучасної освіти «[A+](#)» створила [онлайн-проект](#) для всіх дітей України, які можуть доєднатися до занять у Zoom.

7. Команда «Jamm School» організувала [дистанційну школу](#) для учнів 5-11 класів.

8. Платформа сучасної освіти «ThinkGlobal Online» доєднує до живих уроків, надає навчальні матеріали та проводить додаткові активності для дітей. Слідкуйте за [розкладом](#).

9. Дистанційна школа «Liko Education Online» відкриває безоплатний доступ до навчання на платформі «Liko Education Online» для всіх охочих. Інструкція для реєстрації на навчання (2-11 класи) за [посиланням](#).

10. «Alterra School» відкриває екстернат-платформу. Користувачі зможуть отримати доступ до матеріалів і тестів. Подробиці [тут](#).

11. Освітня платформа «OkStudy» розпочала безоплатні та щоденні онлайн-зустрічі з дітьми від 6 років: танці, ігри, англійська, перегляд фільмів тощо. Розклад щодня оновлюється в [Telegram-каналі](#).

12. Комп'ютерна Академія «ШАГ» організувала безкоштовну серію онлайн майстер-класів і тематичних зустрічей для дітей 7-14 років: безпека в інтернеті, створення та перші кроки для заробітку на NFT, розробка ігор за допомогою Construct. За оновленнями слідкуйте на [сайті](#).

13. Науковий лицей Кліма Чурюмова відкрив [реєстрацію](#) на онлайн-уроки та регулярні щоденні зустрічі дітей із психологом. Програма дає можливість дітям слухати предмети шкільної програми, науково-популярні лекції, авторські курси від вчених, митців, цікаві інтерактиви неформальної освіти та долучатися до мовного клубу. Протягом дня плануються регулярні включення психологів.

14. Центр дистанційної освіти «Джерело» надасть вільний доступ до повного пакету «Слухач» (1-11 класи) для самонавчання. Реєстрація за [посиланням](#).

15. Проект «School Navigator» надасть доступ до [записів уроків](#), а також уроків у режимі реального часу українською, англійською та російською мовами. Реєстрація [тут](#).

16. Математична онлайн-платформа «GIOS» відкрила безкоштовне підключення до платформи, реєстрація за [посиланням](#).

17. Науково-дослідницька школа «Базис» спільно з Viber-спільнотою «Школа_інфо» проводять освітню ініціативу для учнів початкової та середньої школи України.

Особливу увагу необхідно звернути на дітей з особливими освітніми потребами, у т.ч. для внутрішньо переміщених осіб: надати корекційні послуги в залежності від рівнів підтримки, за якими розподілені діти.

У спеціальних закладах освіти для дітей з особливими освітніми потребами для реалізації індивідуального навчального плану, надання рекомендацій батькам та перевірки виконаних завдань педагогам (вчителям, спеціальним педагогам (вчителям-дефектологам, вчителям-логопедам) можна користуватися такі засоби комунікації, як розміщення завдань та рекомендацій на сайті закладу; створення груп із батьками, учнями у соціальних мережах (Viber, Telegram, Whats App тощо); використання електронних платформ (ZOOM, Google Classroom тощо); проведення скайп-конференцій; спілкування в телефонному режимі; листування через електронну пошту.

Потрібно звернути увагу на забезпечення психологічної підтримки дітей.

Керівництву шкіл необхідно врахувати поради щодо відновлення освітнього процесу в умовах війни, розроблені Державною службою якості освіти України (<https://cutt.ly/PSqm71G>):

1. Директорам шкіл спільно із засновниками важливо поінформувати мешканців територіальної громади про те, що батьки школярів можуть звернутися до школи для продовження навчання.

2. За можливості, варто провести реєстрацію вимушено переміщених дітей (у тому числі онлайн), які можуть повернутися до навчання в тих громадах, у яких тимчасово перебувають.

3. Відновлюючи навчання в дистанційному режимі, директору варто вивчити спроможність закладу. Важливо підтримати вчителів своєї школи, вивчити ситуацію в колективі, психологічну готовність педагогів працювати з дітьми. Підтримати вчителів у цій ситуації, допомогти впоратися зі стресом.

4. Учителі, які вимушено переїхали із зони бойових дій, також можуть долучатися до освітнього процесу в школах тих громад, куди вони тимчасово переїхали. Це може бути як робота із дітьми громади, так і надання цим вчителям можливості скористатися приміщенням школи для роботи онлайн зі своїми учнями.

5. В умовах війни освітній процес важливо адаптувати так, щоб навчання не перевантажувало дітей та педагогів. Домашні завдання в умовах війни будуть недоречними. У першу чергу, варто віддавати перевагу навчальним предметам, інтегрованим курсам, що мають релевантний в умовах війни контент, а також адаптувати програму з навчальних предметів, добираючи теми, цікаві та корисні дітям сьогодні.

6. Важливо залучати до освітнього процесу шкільного психолога. Спілкування з психологом індивідуально або ж групові заняття допоможуть дітям і педагогам подолати стрес, а вимушено переселеним – також адаптуватися до нового середовища та почуватися в ньому більш комфортно.

Школа як осередок, що сьогодні об'єднує дітей та вчителів з різноманітних регіонів, має створювати учням можливості для спілкування, організовуючи гурткову роботу, волонтерські проекти тощо.

Методист з управлінської діяльності
навчально-методичного відділу
координації освітньої діяльності
та професійного розвитку
Сумського ОШО

І.І. Іващенко